de Bergrede XXXI

Vasten

* intochtslied 175 (opw)
* stil gebed
votum en groet

Onze hulp is in de naam des Heren
die de hemel en de aarde gemaakt heeft,
die trouw is en trouw blijft en niet laat varen het werk van zijn handen.
Genade zij u en vrede van God onze Vader en van onze Here Jezus Christus,
in de gemeenschap van en met de Heilige Geest.

* lied 499:1-3

* gebed om de Heilige Geest
* lied 32 (sup)

* bijbellezingen: O.T. Lev. 23:23-32
N.T. Marc. 2:18-22
* lied 227:1-5 **collecte**

* preek n.a.v. Matt. 6:14-18
* gebed/voorbede

* slotlied 541:1-3 (opw)

* zegenbede
* vervolg slotlied 541:4 (opw)

De genade van onze Here Jezus Christus
en de liefde van God
en de gemeenschap met de Heilige Geest
is met u allen.

Liederen uit opwekking (opw) en Lofzangen en Gebeden (bundel Unie Baptisten) - sup. = supplement.

Tot tweemaal toe hebben we het laakbare, ja het verwerpelijke van toneelspelen, huichelen, het hypocriet zijn in de dienst aan God onderstreept gezien. Het kunnen toneelspelen in zelfs… het bidden!
Vanmorgen wijst de Here Jezus de discipelen, dus óók ons, voor een derde keer op dat grote, o zo menselijke gevaar van toneelspelen in de dienst aan Hem. Het gaat daarbij dan om een zaak die allereerst onze omgang met Hem raakt maar, zoals zal blijken, ook ons omgaan vanuit Hem met elkaar: het vasten.

Als u goed hebt meegelezen, dan wel meegelusiterd, dan zal u zijn opgevallen dat ik twee verzen, volgend op he Onze Vader, met het tekstgedeelte over vasten heb meegenomen in de lezing: vers 14 en vers 15 van Mattheüs 6 waar staat: *Want indien gij de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader* ook *u vergeven; maar indien gij de mensen niet vergeeft, zal ook uw Vader uw overtredingen niet vergeven…*
Wat hebben deze verzen nu te maken met de woorden van Jezus over 'vasten' zult u zich misschien hebben afgevraagd of alsnog afvragen? ALLES!
Het vasten is een dienen van God met een direct en indirect karakter. Vasten doe je allereerst voor God, maar zal volkomen aan het doel dat God eraan gegeven heeft, voldoen als je erin en erbij ook je medemens op het oog hebt!

Nu kan ik me best voorstellen dat er vanmorgen ook onder ons zijn waar vragen rond dit aspect van het dienen van God omhoog komen. Vragen als: wat is eigenlijk vasten; waartoe dient het; moet je als Nieuwtestamentisch christen vasten, enz. enz.
Ik hoop dat binnen het ingaan op dit onderwerp, let wel: door Jezus zelf 'geplaatst' in de bergrede – dé regel vor het christenleven dat op weg is naar zijn Rijk,een ieder de nodige antwoorden zal krijgen.
Herhaal ik even wat ik zojuist aangaf: vasten doe je allereerst voor God, maar zal volkomen aan het doel dat God eraan gegeven heeft, voldoen als je erin en erbij ook je medemens op het oog hebt!
Onderstreep ik hierbij: *het doel dat God eraan gegeven heeft*, daarmee aangevend, dat vasten van Goddelijke oorsprong is. God zélf heeft zijn volk het vasten opgedragen.
Het Joodse volk heeft van God één vastendag opgedragen gekregen, we lazen het zo net in Leviticus 23, namelijk op de tiende van de zvende maand – dat is de Grote Verzoendag. Op diedag mochten ze generlei arbeid verrichten, moets er een heilige samenkomst zijn én moetsen zij zich - dat is elke Jood – verootmoedigen. Dit werkwoord 'verootmoedigen' beduidt in het Hebreeuws *vasten*, en geeft zo feitelijk al het wezenlijke ervan aan: vasten *is* verootmoedigen. Verootmoedigen is: ernst voor en met God maken door jezelf te ontledigen, door af te zien van onder andere voedsel – zo gaf je tot op ook lichamelijk vlak aan, dat het je gaat om werkelijk geestelijke communicatie, het gaat daarbij niet om jou, maar om Hem! Het gaat om zuivere verhoudingen en daarbij past geen toneelspel…!
Helemaal niet als je vasten (verootmoedigen) door God zelf geplaatst ziet worden in de directe relatie tot Yom Kippur – Grote Verzoendag! Was dat nie dé dag waarop Israël álle gebrachte offers tot volledigheid mocht zien komen in de verzoening die de hogepriester deed voor en zichzelf en zijn huis én voor heel het volk?! Dé dag - de enigste dag van het jaar - dat er ingegaan mocht worden tot achter het voorhangsel in het heilige der heiligen om bloed te sprengen van stier en bok vóór en óp het verzoendeksel - het voornaamste stuk van de gereedschappen in Tabernakel én tempel ter verzoening van de zonden.
Door vasten, verootmoediging, moest het volk te kennen geven innerlijk volkomen deel te nemen aan dat werk van de verzoening.

Op Grote Verzoendag kwam men in heilige samenkomst bijeen om na te denken en te belijden wat met verknoeid had en aan het verknoeien was…! Op die dag mocht men de van God gegegeven mogelijkheid aangrijpen om allereerst met Hem, maar tegelijk ook met elkaar en niet in de laatste plaats ook met zichzelf in het reine te komen.
Op Grote Verzoendag was het samen, en toch nadrukkelijk héél persoonlijk, een daartoe stil worden voor Gods Aangezicht waarvoor de hogepriester kwam te staan in het heilige der heiligen namens en voor hen…

Natuurlijk moet zo'n houding ons uiteindelijk per dag kenmerken, "maar wat je altijd zou moeten doen" zegt dr. Elderenbosch terecht bij het onderwerp 'Grote Verzoendag' in zijn boek 'Van Feest tot Feest', "wat je altijd zou moeten doen, doe je meestal zelden of nooit…!"

Wat kun je elkaar, jezelf maar bovenal God niet aandoen én dat in het volle besef dat het zone is…! Maar Grote Verzoendag kon niemand in Israël er, op straffe vn de dood, omheen - ieder kwam voor God te staan, schuldig tegenover allereerst Hem, maar ook de naaste, want *nogmaals* op de Grote Verszoendag gaat het ook om wat je elkaar hebt aangedaan en aandoet.

Beladen met schuld ging de hogepriester binnen, terwijl het het volk bad en wachtte op het ogenblik dat hij met het hart en de handen vol vergeving van God weer naar buiten trad. Alleen dan en zo konden ze naar Zijn komst uitzien…

Kun je nu, als het gaat om de verzoening als daad van Gods genade, toneelspelen? Alleen als het dienen van God tot een religieuze cultus wordt, je de wezenlijke waarde van wat Hij instelde, probeert te vangen in een vromer willen zijn dan Hij van je vraagt.
Dat het volk naast die ene vastendag meer heeft gevast, is op zichzelf een goede zaak, zolang ze maar de kern van de ene vastendag in het oog (het hart) behield. Zo heeft het volk bijvoorbeeld gevast in tijden van nood en van crisis. Momenten waarop je bij uitstek geconfronteerd wordt met de afwezigheid van God, een afwezigheid juist vanwege de zonde! Dan vastte het vol, verootmoeidgde zich en God hoorde en bracht een keer in hun lot…

Maar ten tijde van Jezus was het vasten verworden tot een demonstratie van eigengereidheid, van vermeende geestelijkheid in plaats dat het was een verootmoedigen, een belijden van schuld en tekortkomen… Het was een zich voorstaan op, in plaats van een oprecht zichzelf vernederen.
Hoe had het volk het wezen van Gods bedoeling in die ene vastendag uit het oog verloren. En wij?

Misschien vindt u het vreemd als ik ons zo direct naast Israël plaats en ons bepaal bij het ween van Gods bedoeling in dat ene vasten op de Grote Verzoendag. Maar de Bijbel laat weten dat die dag, de Grote Verzoendag, een voorafschaduwing is van en totale vervulling vindt in… Goede Vrijdag! Dé Grote Verzoendag bij uitstek! Dé dag waarop dé Grote Hogepriester beladen met de schuld van Jood én niet Jood, de schuld van heel de wereld, de schuld van u, jou en mij tot achter het voorhangsel is doorgegaan tot voor de troon van God de Vader. Zijn eigen bloed sprengend voor en op het verzoendeksel, als verzoendeksel - als verzoening van al onze zonden! Zonden allereerst Hem aangedaan, maar zeker ook je medemens en jezelf.

Hoe wonderlijk accuraat is God geweest in dat Oude Testamentische beeld: de hogepriester in de dagen voor en van Jezus bracht de nacht vóór Grote Verzoendag wakend door om zelf in reinheid voor Hem, God, de Heilige, de Verhevene te staan… Om te voorkomen dat hij in slaap zou vallen, waren er priesters bij hem om met hem te praten én mee te bidden en meestal lazen de priesters de

hoge priester voor uit het boek Job. Vanuit de nacht van waken ging de hoge priester in om in het heilige der heiligen verzoening te doen…

Ziet u ook voor u, Jezus in de hof van Gethsemané samen met enkele discipelen die Hij had meegenomen om met Hem te waken om allereerst zelf God te zoeken en aan te roepen - weet u het nog uit de boodschap van vorige week: niet mijn wil, mijn ik, maar Uw wil geschiede… Pas tóen kon Hij Zichzelf geven als volkomen offer! Immers voor het aangezicht van God de Vader gaat het om het inleveren van je ik… Hij ging ons daarin voor!

Zo moeten ook wij net als Israël innerlijk deelnemen dat is: *met heel ons hart, in volle overgave vanuit 'niet meer mijn ik'*, "samengroeien", zoals Paulus zegt, "met hetgeen gelijk is aan zijn d o o d", innerlijk deelnemen aan zijn offer! Want pas dan wordt Pasen wat het zoals de Vader het bedoeld heeft! *Want indien wijsamengegroeid zijn met hetgeen gelijk is aan zijn dood, zullen wij het ook zijn met hetgeen gelijk is aan zijn… opstanding*!
Dan zullen ook wij Hem zien komen met een hart en handen vol met zegen!

Ben ik mij, telkens als ik op weg ben naar weer Goede Vrijdag en Pasen, uiteindelijk naar elke eerste dag van de week, opstandingsdag, nog diep bewust, het waarom het gaat? Het niet deel hebben aan de Grote Verzoendag betekende de dood, geldt dat feitelijk niet nog steeds, immers, is er buiten Hem leven? Als het gaat om leven en dood, kun je niet staffeloos doen alsof…, je ontgaat je loon niet!

Hoe staan wij, u, jij en ik voor Hem?
Als Israël op de Grote Verzoendag: schuldig, ook al ben je zijn eigendom! Telkens heb je de genade van zijn vergevende liefde nodig. Laten we onszelf niets wijsmaken of laten wijs maken. Wij leven *per dag* van de verzoening! Wij hebben daarom ook in en vanuit de verzoening te leven. Met toneelspel ontloop je deze werkelijkheid niet. De Grote Verzoendag, Goede Vrijdag, roept op om in een zuivere verhouding met God en de naaste te komen! Een je volkomen op Hem richten met het oog hierop vraagt misschien concreet verootmoediging! Vasten, de mogelijkheid voor Gods Geest om je hart te doorzoeken: na- en overdenken wat er verknoeid is en wordt…! Zoeken naar zijn hart. Een hart dat zich enkel dáár laat vinden, waar ik bereid ben mezelf en mijn rechten en gelijk etc. te verliezen. Alleen Hij heeft 100% recht en dus gelijk.
Begrijpen we nu waarom Jezus vasten zo concreet liet volgen op zijn woorden rond vergeven?

Hoe groots moet voor Israël deze dag ten tijde van onder andere Aäron zijn geweest - heilige! Hoe groots mag Goede Vrijdag nog steeds weer voor ons zijn als wij maar oprecht zijn.
Zij mochten leven vanuit de Grote Verzoendag in verwachting van Zijn Komst, als beeld ervan het loofhuttenfeest vieren!
Wij mogen leven vanuit Goede Vrijdag en Pasen in verwachting van Zijn Wederkomst… als 'zonen (dochters!) van de bruiloftzaal'!

En zij kwamen en zeiden tot Hem: waarom vasten de discipelen van Johannes en de discipelen van de Farizeeën wel, maar uw discipelen niet? En Jezus zeide tot heb: kunnen de zonen van de bruiloftzaal vasten terwijl de bruidegom bij hen is? Zolang zij de bruidegom bij zich hebben, kunnen zij niet vasten. Er zullen echter dagen komen, dat de bruidegom van hen weggenomen is en dan zullen zij vasten, te dien dage…

Nog is de Bruidegom weg… en dus is een oproep om juist met het oog op het komende grote feest, het bruiloftsmaal van het Lam, de wederkomst, ons samen, persoonlijk te verootmoedigen op zijn plaats! Helemaal nu we vanuit de tekenen van de tijd af kunnen lezen dat de Wederkomst aanstaande is! “Ook nu nog luidt het Woord des Heren: Bekeert u tot Mij met uw ganse hart en met vasten en met geween en met rouwklacht, wie weet of Hij Zich niet wendt en berouw heeft en een zegen achter Zich laat overblijven”, sprak/spreekt God door de profeet Joël.

‘Wie weet”? Het is een zekere zaak! Immers er klonk: Het is volbracht!

Geve God de Vader ons samen en ieder persoonlijk het beleven en leven van een oprechte Grote Verzoendag, Goede Vrijdag én Pasen per dag - teerkost onderweg - om zo te kunnen leven, dieper, voller en rijker dan ooit te voren met, in en vanuit Hem, op weg naar de Bruiloft van het Lam! Op weg naar het loon, onze erfenis in het licht met alle heiligen!

“En daarom is Hij de middelaar van een nieuw verbond, opdat, nu Hij de dood had ondergaan om te bevrijden van de overtredingen onder het eerste verbond, de geroepenen de belofte der eeuwige erfenis ontvangen zouden.”

‘Doorgrond *mijn* hart en ken *mijn* weg o Heer….’.

Amen.